

Päästeseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Päästeseaduse muutmine

Päästeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõiked 1² ja 1³ muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1²) Demineerimistöö käesoleva seaduse tähenduses on pommiohu, lahingumoonaoahu ja plahvatusohu ennetamise, väljaselgitamise või tõrjumisega seotud tegevus.

(1³) Ennetustöö käesoleva seaduse tähenduses on inimeste teadlikkuse ja valmisoleku suurendamine, et hoida ära päästesündmuse ja nendeks valmistuda, ning teabe kogumine ja analüüsimine:

- 1) toimunud päästesündmuse kohta;
- 2) politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 1 punktis 4 sätestatud otsingu- ja päästetööl või muul juhul leitud uppunu kohta;
- 3) inimeste teadlikkuse ja valmisoleku kohta.“;

2) paragrahvi 5 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) ehituseadustiku kohaselt esitatavale ehitus- või kasutusloa või ehitus- või kasutusteatise eelnõule kooskõlastuse andmine või sellest keeldumine kümne päeva jooksul eelnõu esitamisest arvates, kui ehitisele kehtib varjendi rajamise kohustus või ehitisele on õigusaktiga kehtestatud tuleohutusnõuded, välja arvatud juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus hindab tuleohutusnõudeid tuleohutuse seaduse § 5 lõike 1¹ või 1² kohaselt iseseisvalt;“;

3) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui ühendus terminalseadmega ohustab hädaabiteate menetlemise toimepidevust, võib Häirekeskus rakendada selle suhtes ooteaega.“;

4) paragrahvi 9 lõiget 1 täiendatakse punktidega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6) hädaolukorra seaduse § 16 lõikes 2 määratletud ulatusliku evakuatsiooniga seotud andmeid, et selgitada välja isikud, kes vajavad evakuatsioonikohta;

7) käesoleva lõike punktides 1–5 nimetatud andmeid, et koostada Päästeameti ülesannetega seotud analüüse ja statistikat.“;

5) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Päästeinfosüsteemis töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) Päästeameti ülesande täitja ja ülesande täitmisel kaasatud isiku üldandmed ja teenistuskoha andmed;
- 2) päästesündmusega seotud isiku üldandmed ja teenistuskoha andmed;
- 3) päästesündmuse põhjustaja üldandmed ja sotsiaalse tausta andmed;
- 4) ulatusliku evakuatsiooniga seotud isiku üldandmed;
- 5) päästesündmusel hukkunud, vigastatud, päästetud, evakueeritud ja pääsenu üldandmed;

- 6) päästesündmusel hukkunu ja vigastatu üksnes päästesündmusega seotud terviseandmed ning võimaliku päästesündmuse tekkega seotud riskikäitumise ja sotsiaalse tausta andmed;
- 7) uppunu uppumisega seotud terviseandmed ning võimaliku uppumisega seotud riskikäitumise ja sotsiaalse tausta andmed;
- 8) tuleohutusteenuse osutamise ning järelevalve- ja kooskõlastamismenetlusega seotud isiku üldandmed ja kutsealaga seotud andmed;
- 9) ohutusnõustamise korral eluruumi valdaja üldandmed, kodus ohutu toimetulekuga seotud terviseandmed ning võimaliku päästesündmuse tekkega seotud riskikäitumise ja sotsiaalse tausta andmed.“;

6) paragrahvi 9 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 nimetatud andmed;“;

7) paragrahvi 9 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Päästeinfosüsteemi põhimääruses sätestatakse selle pidamise kord, sealhulgas:

- 1) päästeinfosüsteemi ülesehitus ja andmekoosseis;
- 2) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
- 3) andmete parandamise kord;
- 4) andmete ja logide säilitustähtajad;
- 5) andmetele juurdepääs ja nende väljastamise kord;
- 6) andmesaajad;
- 7) vastutava töötleja ülesanded;
- 8) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 9) järelevalve päästeinfosüsteemi pidamise üle.“;

8) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 7–8 järgmises sõnastuses:

„(7) Päästeinfosüsteemi vastutaval töötlejal on õigus teenuse kvaliteedi hindamise ja arnedamise eesmärgil kasutada päästeinfosüsteemi kantud kontaktandmeid, et pärida Päästeameti ülesande täitmisega kokku puutunud isikult tagasisidet temale osutatud teenusega rahulolu kohta. Isikul on õigus keelduda edasisest tagasiside pärimisest.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud kontaktandmeid võib tagasiside pärimiseks kasutada mõistliku aja jooksul pärast talle osutatud teenuse osutamist.“;

9) paragrahvi 9¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on:

- 1) menetleda hädaabiteateid kiirema abi osutamiseks;
- 2) menetleda abi- ja infoteateid teabe ning käitumisjuhiste vahendamiseks riiklikes küsimustes;
- 3) koostada Häirekeskuse ülesannetega seotud analüüsi Häirekeskuse töö korraldamiseks;
- 4) koguda Häirekeskuse ülesannetega seotud statistikat Häirekeskuse töö korraldamiseks ja teenuste arendamiseks.“;

10) paragrahvi 9¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogus töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) hädaabiteate ning abi- ja infoteate edastaja üldandmed;
- 2) abivajaja ja sündmusega seotud muu isiku üldandmed;

- 3) abivajaja tervises seisundi andmed;
- 4) sündmuse lahendamise seotud isiku, hädaabiteate menetleja ning abi- ja infoteate menetleja üldandmed ja teenistuskoha andmed;
- 5) hädaabiteate edastaja avaldatud tervises seisundi andmed ja tema võimalik asukoht, kui kasutatakse lühisõnumi teenust;
- 6) ohuteavituse teenuse tellinud riigiasutuse esindaja üldandmed;
- 7) abi- ja infoteenuse tellija üldandmed;
- 8) kriisiinfo teenuse kaudu lähedase kohta päringu teinud isiku ja päringualuse isiku üldandmed ning käesoleva seaduse § 9¹ lõikes 2⁴ nimetatud andmed;
- 9) kriisiinfo teenuse osutamisel päringu teinud isiku poolt enda kohta avaldatud andmed, sealhulgas terviseandmed, kui need on vältimatult seotud kriisiinfo teenuse osutamise tinginud erakorralise sündmusega.“;

11) paragrahvi 9¹ lõike 2 punkti 7 täiendatakse pärast sõna „infoteate“ sõnadega „ja selle edastaja andmed ning sündmusega seotud muu isiku“;

12) paragrahvi 9¹ lõige 2⁹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2⁹) Andmekogu andmeid säilitatakse kümme aastat andmete andmekogusse kandmisest arvates. Säilitustähtaja möödumisel andmed kustutatakse. Andmeid kajastatakse andmekogus isikustatuna üks aasta ja üks kuu, pärast mida andmed pseudonüümitakse.“;

13) paragrahvi 9¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu põhimääruses sätestatakse selle pidamise kord, sealhulgas:

- 1) andmekogu ülesehitus ja andmekoosseis;
- 2) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
- 3) andmete säilitamise tähtaeg;
- 4) andmete juurdepääs ja nende väljastamise kord;
- 5) andmesaajad;
- 6) vastutava töötleja ülesanded;
- 7) volitatud töötleja ja tema ülesanded;
- 8) järelevalve andmekogu pidamise üle.“;

14) paragrahvi 13¹ lõikes 1 asendatakse tekstiosa „50 ja 51“ tekstiosaga „50, 51 ja 52“;

15) paragrahvi 13² lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Päästeamet võib halduskohtu loata vaadata läbi valdaja eluruumi või äriruumi väljaspool selle töö- või lahtiolekuaega, kui see on vajalik:

- 1) päästetööks või
- 2) pommiohu, lahingumoonu ohu või plahvatusohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks.“;

16) paragrahvi 13² lõike 4 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „sisenemisest“ sõnadega „ja selle läbivaatusest“;

17) paragrahvi 13² täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Päästeamet võib kiirabibrigaadi teate alusel kohaldada vahetut sundi, et abistada kiirabibrigaadi tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 17 lõike 4⁶ punkti 1 alusel valdusesse sisenemisel.“;

18) paragrahv 31¹ loetakse §-ks 31² ning 6. peatükk muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6. peatükk RAHVUSVAHELINE PÄÄSTETÖÖ JA DEMINEERIMISTÖÖ

§ 31. Rahvusvahelisel päästetööl ja demineerimistööl osalemine

(1) Rahvusvahelisel päästetööl osalemine toimub:

- 1) välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti alusel esitatud abipalve alusel;
- 2) rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse alusel või
- 3) kiireloomulises piiriüleses koostöös välislepingu alusel.

(2) Kiireloomuline piiriülene koostöö käesoleva seaduse tähenduses on pidevas operatiivses valmisolekus päästeüksuse osalemine päästetööl teise riigi territooriumil.

(3) Rahvusvahelisel demineerimistööl osalemine toimub:

- 1) välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti alusel esitatud abipalve alusel;
- 2) rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel rahvusvahelisel päästetööl ja lõike 3 punkti 1 alusel rahvusvahelisel demineerimistööl osalemise otsustamise, meeskonna päästetööle ja demineerimistööle saatmise ning kulude katmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Päästeamet võib kiireloomulises piiriüleses koostöös või välislepingu alusel esitatud abipalve alusel kaasata Eesti Vabariigi territooriumil päästetööle või demineerimistööle teise riigi pädeva asutuse ja tema vabatahtliku. Teise riigi pädeval asutusel on Eesti Vabariigi territooriumil välislepingu kohane pädevus ja volitused.

(6) Teine riik võib kiireloomulises piiriüleses koostöös kaasata oma territooriumil päästetööle Päästeameti ja tema vabatahtliku. Päästeametil on teise riigi territooriumil välislepingu kohane pädevus ja volitused.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud kiireloomulist piiriülest koostööd teise riigi territooriumil ei käsitata lähetusena.

§ 31¹. Sotsiaalsed tagatised ja vaktsineerimine

(1) Kiireloomulises piiriüleses koostöös on päästeteenistujal päästeteenistuse seaduse §-s 14 ja vabatahtlikul päästjal käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud sotsiaalsed tagatised.

(2) Käesoleva seaduse § 31 lõike 1 punkti 1 alusel rahvusvahelisel päästetööl ja § 31 lõike 3 punkti 1 alusel rahvusvahelisel demineerimistööl osaleval meeskonna liikmel on avaliku teenistuse seaduse §-s 49 nimetatud sotsiaalsed tagatised.

(3) Päästeamet korraldab käesoleva seaduse § 31 lõike 1 punkti 1 alusel rahvusvahelisel päästetööl ja § 31 lõike 3 punkti 1 alusel rahvusvahelisel demineerimistööl osaleva meeskonna liikme vaktsineerimist.“;

19) paragrahvi 32¹ lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „deminereerimistööl“ sõnadega „või ennetustööl“;

20) paragrahvi 32¹ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Abidemineerija osalemine ennetustööl käesoleva seaduse tähenduses on inimeste teadlikkuse suurendamine pommiohust, lahingumoonahust ja plahvatusohust.“;

21) paragrahvi 36 lõikes 1 asendatakse sõnad „võtmist korraldab“ sõnadega „võtmise otsustab“;

22) paragrahvi 38¹ pealkirja täiendatakse pärast sõna „ja“ sõnadega „ennetustööl ning“;

23) paragrahvi 38¹ lõikes 1 asendatakse tekstiosa „käesoleva seaduse § 32¹ lõikes 2 sätestatud ülesande täitmiseks“ sõnadega „demineerimistööl ja ennetustööl osalemiseks“;

24) paragrahvi 38¹ täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Abidemineerija võib osaleda iseseisvalt ennetustööl pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud väljaõppe läbimist.“;

25) paragrahvi 41 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „hüvitist“ sõnadega „, sealhulgas hüvitatakse ravi- ja ravimikulud,“;

26) paragrahvi 43 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

27) paragrahvi 48 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Õnnetusest põhjustatud kahjuks loetakse kahju, mille Päästeamet on tekitanud füüsilisele või juriidilisele isikule:

- 1) käesoleva seaduse § 13² lõike 5 alusel vahetu sunni kohaldamisel;
- 2) käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud töö tegemisel või
- 3) korrakaitseaduse §-s 49, 50, 51 või 52 sätestatud erimeetme kohaldamisel, et lahendada päästesündmus.“.

§ 2. Karistusseadustiku täiendamine

Karistusseadustikku täiendatakse §-ga 278¹ järgmises sõnastuses:

„§ 278¹. Häirekeskuse töö häirimine

(1) Teadvalt vale hädaabiteate edastamisega Häirekeskuse töö häirimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 10 000 eurot.“.

§ 3. Korrakaitseaduse § 35¹ muutmine

Korrakaitseaduse § 35¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35¹. Hädaabinumbril ja riigiinfonumbril edastatud teabe töötlemine

(1) Häirekeskus salvestab hädaabinumbril 112 või riigiinfonumbril 1247 edastatud teabe.

(2) Hädaabinumbril 112 või riigiinfonumbril 1247 edastatud teavet töötlevad õigusaktis sätestatud alusel ja korras:

- 1) Häirekeskus;
- 2) asutus, kelle pädevusse edastatud teave kuulub.

(3) Häirekeskus säilitab hädaabinumbril 112 või riigiinfonumbril 1247 edastatud teabe salvestist üks aasta teabe salvestamisest arvates. Säilitustähtaja möödumisel teave kustutatakse.“.

§ 4. Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse muutmine

Rahvusvahelisel tsiviilmissioonil osalemise seaduse § 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Rahvusvahelisel päästetööl ja demineerimistööl kohaldatakse käesoleva seaduse asemel päästeseadust.“.

§ 5. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 17 täiendatakse lõigetega 4⁶–4⁸ järgmises sõnastuses:

„(4⁶) Kiirabibrigaad võib abivajajale kiirabi osutamiseks abivajaja või kolmanda isiku nõusolekuta:

- 1) siseneda kinnisasjale, ehitisse või ruumi, sealhulgas avades uksi või kõrvaldades muid takistusi;
- 2) läbi vaadata abivajaja või kolmanda isiku kinnisasja, ehitise või ruumi ja vallasasja.

(4⁷) Kui kiirabibrigaad ei saa ise või ei saa õigel ajal käesoleva paragrahvi lõike 4⁶ punktis 1 nimetatud tegevust teha, võib ta kaasata päästeseaduse § 13² lõike 5 kohaselt Päästeameti.

(4⁸) Käesoleva paragrahvi lõikes 4⁶ nimetatud tegevuse käigus tekitatud kahju loetakse vääramatut jõu tõttu tekkinud kahjuks.“;

2) paragrahvi 61 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 6. Tuleohutuse seaduse § 23 täiendamine

Tuleohutuse seaduse § 23 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „loata“ sõnadega „ja tasu maksmata“.

§ 7. Väärteomenetluse seadustiku § 52 täiendamine

Väärteomenetluse seadustiku § 52 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „§-des 269, 271,“ tekstiosaga „278¹,“.

§ 8. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 2026